

بازتاب مرگ و مرثیه‌سرایی در نگاه موزیسین

رکونیم موتزارت سوگواره آهنگساز بر جان خویش

هنوز به پنجم دسامبر سال ۱۷۹۱ مانده بود تا موتزارت این آهنگساز با استعداد جوان برای همیشه ۳۵ ساله بماند و زمان دیگر از او نگذرد. شبی از شب‌ها مردی بارویی پوشیده

به سراغش آمده بود تا قطعه‌ای را در رثای همسرش و برای سال مرگ او سفارش بدهد و البته نیمی از مبلغ دستمزد ساخت این رکونیم یعنی ۱۰۰ سکه طلا را هم پرداخته بود. رکونیم

قطعه‌ای آوازی است که برای اجرا با گروه کر و ارکستر نوشته می‌شود و در سوگ مردگان است. رکونیمی که موتزارت آن را در مینورا آغاز کرد هرگز به دست خود او به

سرانجام نرسید چرا که باور اینکه مرگ در کمین موزیسین نشسته عاقبت‌آورا از پانداختن و رکونیمی که برای او قرار بود رنج سختی زندگی و هرمان فقر را بزایدان را از زندگی تهی کرد.

گرفته شده از کنت فرانک فون والسگ راعلاماً با این دیدگاه برای خود بنویسد که در حال رفتن از دنیا است. کنت فرانک فون والسگ این قطعه را برای سال مرگ همسر خویش سفارش داده بود اما قصدش از پنهان‌سازی خود برای سفارش این قطعه به موتزارت آن بود که بعدها این اثر را به نام خود اعلام کند، کاری که با عدم دیگران نیز کرده بود که البته با عدم سکوت همسر موتزارت این قصد او خنثی شد. مرگ زود هنگام موتزارت نوشتن این قطعه را نصفه نیمه گذاشت اما همسر او از یکی از شاگردانش به نام فرانتس زاور زوسمایر خواست تا قطعه را تمام کند بلکه بتواند مابقی دستمزد را بگیرد و این قطعه عاقبت این گونه تکمیل و در سال ۱۷۹۲ تحویل اشرف‌زاده سفارش دهنده شد. حالا با گذشت ۲۲۸ سال از این قطعه همچنان «رکونیم مس» اثری بزرگ برای سوگواری در کلیسای کاتولیک به همراه موسیقی است که جان آهنگساز نامدار در اثنای آن از بدنش رفته و سوگواره آهنگساز بر خویش را بر آن نقش کرده است.

نو

اجرای آثاری از بتهوون، آرنوباجانیان و تورو تاکمیتسو

کنسرت آنسامبل نیواک

آنسامبل «نیواک» سوم و چهارم بهمن ماه در تالار رودکی به روی سن خواهد رفت و آثاری از «لودویگ وان بتهوون»، «آرنوباجانیان» و «تورو تاکمیتسو» را در ایران اجرا خواهد کرد. در این اجرا «گلریز زربخش» نوازنده ویولن و «ابیز زربخش» نوازنده ویولنسل به همراه «لیلا رمضان» نوازنده پیانو به روی صحنه خواهند رفت.

از آنجا که سال ۲۰۲۰ به مناسبت ۲۵۰ سالگی «لودویگ وان بتهوون» نایغه موسیقی جهان سال بتهوون نام گذاری شده است آنسامبل نیواک قطعه «پیانو تریو در می بمل ماژور آپوس ۱، شماره ۱» اثر لودویگ وان بتهوون را به همراه قطعه «پیانو تریو فا دیز مینور» اثر آرنوباجانیان و قطعه «در میان جزر و مد» اثر تورو تاکمیتسو در پر تواری اجرا می‌دهد و شب گذشته است که دو قطعه پایانی ذکر شده، نخستین اجرای این آثار در ایران خواهند بود.

کنسرت آنسامبل نیواک راس ساعت ۲۰ روزهای پنجشنبه و جمعه، سوم و چهارم بهمن ماه در تالار رودکی تهران به روی صحنه خواهد رفت. علاقه‌مندان به تهیه بلیت کنسرت آنسامبل نیواک می‌توانند به سایت ایران کنسرت مراجعه نمایند. آنسامبل نیواک در سال ۱۳۸۷ توسط گلریز زربخش به همراه خواهرش زلیبیب بنیان گذاری شد. هدف اصلی تشکیل آنسامبل نیواک اجرای دوئت‌های ویولن و ویولونسل از آهنگسازان کلاسیک و معاصر بود. در سال ۱۳۸۷ این آنسامبل موفق به کسب رتبه نخست و تندیس بیست و چهارمین جشنواره بین‌المللی موسیقی فجر شد و نخستین کنسرت نیواک با اجرای دوئت‌های مشهور کدای، راول و مارتینود تالار رودکی تهران در اسفندماه همان سال برگزار شد.

نو نو

انتشار شماره ۸۵ فصلنامه موسیقی ماهور

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی هنری ماهور

مدیر مسئول: سیدمحمد موسوی

سر دبیر: ساسان فاطمی

هیات تحریریه: سیدمحمد موسوی، بابک خضرائی، آرش محافظ، سعید کردماقی، در جدیدترین شماره فصلنامه موسیقی ماهور، ۸۵، در بخش گزارش دومین مطلب نوشته مهدی فراهانی، به قدیمیترین ضبط صوتی موجود از دستگاه نوا میپرزاد که عبارت است از یک استوانه قزو گراف به تاریخ ۱۳۱۶ هجری قمری، متعلق به خانواده معبرالممالک، با اجرای آقا حسینقلی که در آن هم تار نواخته و هم شعری از سعدی را به آواز خوانده شده. مؤلف پس از معرفی قزو گراف، به شرح و تحلیل محتوای آن میپردازد.

مطلب سوم بخش «گزارش» باز چاپ یادداشتی قدیمی، به تاریخ ۱۳۰۷ شمسی، است که در مجله ارمان به چاپ رسیده بوده و مؤلف آن، موسیقیدانی بهنام آراکلیان، باروشنبینی‌ای که در زمان او نادر بوده است، دیدگاه‌های خود را درباره موسیقی ایرانی و مقایسه آن با موسیقی غربی آورده است. این مطلب، با همه کوتاهی، حاوی برخی نکات تاریخی جالب نیز هست که هیات تحریریه ماهور را به باز چاپ آن بیشتر ترغیب کرده است. در همین بخش، بازچاپی از مصاحبه‌ای با مهرداد پهلبد، نوازنده پر فرهنگ و هنر در دوره پهلوی دوم، که در مجموعه تاریخ شفاهی ایران به چاپ رسیده است منتشر شده است که هیات تحریریه ماهور بخشی از آن را که به موسیقی مربوط می‌شود آورده. بازچاپ این مصاحبه، که حاوی نکات جالبی درباره سیاست‌های فرهنگی آن زمان است و می‌تواند برای تاریخ‌نویسان بسیار مهم باشد، صرفاً برای مقاصد علمی صورت گرفته است.

آداب سالن کنسرت همانا سکوت را از یاد برده‌اند و حتی فراموش کرده‌اند بروشور با خود بیاورند و ضمناً تحمل یک ساعت و چهار دقیقه نشستن و شنیدن موسیقی جدی را ندارند. بیگانگی آن‌ها با موسیقی جدی اظهار من‌الشمس بود و البته حرجی بر شهردار تهران نیست اما مدیر روابط عمومی بنیاد رودکی، مدیر عامل بنیاد رودکی، مدیر دفتر موسیقی و معاون اسبق هنری وزارت ارشاد یا همان مدیر عامل موزه موسیقی چرا؟ آنها چرا اجازه می‌دهند در حین سکوت حاکم شده در سالن و اجرای قطعه طرقله توسط استاد کلهر، مهمانداران سالن برای پخش بروشور و یاد دادن یک لیوان آب جلوی

دنگ و دوتگ

در حاشیه حضور مدیران شهری و متولیان سابق و فعلی وزارت ارشاد در کنسرت شهر خاموش

ادب مردم به ز دولت اوست

این اولین پایه فرهنگ را در فضای امروز بهتر دانست و درک کرد. راستی با مدیران دولتی فرهنگ که هنوز رفتار و معاشرت را بر مبنای ادب نیاموخته‌اند چه می‌توان گفت؟

به راستی نباید بگوییم که ما چه مردمانی بودیم که این گونه‌ها بر ما سال‌ها فرمان‌های فرهنگی و ارشادی صادر کردند؟ پنجشنبه دوازدهم دی ماه، بیست و پنجمین اجرای کنسرت شهر خاموش در تالار وحدت تهران بود و میهمانانی که بنیاد حسرت و تأثر بزرگی بر دل حاضرین در سالن و اهالی موسیقی نهاد. مهمانانی که به لطف صندلی‌هایی که از هر کنسرت بر گزار شده در تالار وحدت به رایگان می‌بایست در اختیار تالار وحدت قرار گیرد در ردیف اول جای خوش داشتند اما به رغم آنکه برخی سالیان سال در سمت‌های مهم دولتی در حوزه موسیقی حضور داشتند نشان دادند که چرا هنوز ما نمی‌توانیم دم از فرهنگ و رفتار شایسته مردم بر زمین وقتی مسئولین عرصه فرهنگ هنوز بعد از دهه‌ها خود را ملزم به رعایت ادب و شرایط محیط

نام و بلیت‌های خبرنگاران جشنواره فجر را در سامانه اعلام کنید

شفافیت؛ ضرورت عملی دوری از فساد

افراد که به صورت مستقیم با حوزه موسیقی فعال هستند از جمله خبرنگاران و تهیه‌کنندگان و ناشران نیز این امکان فراهم شده بود. در نتیجه انتظار می‌رفت جشنواره موسیقی فجر امسال به این اقدام شایسته یکپارچه‌سازی در ذیل ارشاد احترام و اهمیت دوچندانی قائل شود و برای ثبت‌نام موزیسین‌ها از طریق فراخوان بدین سامانه آن‌ها را راجع دهد اما جالب اینجاست که در فراخوان خبری از سامانه بامک نبود. ضمناً هفته گذشته نیز فراخوان ثبت‌نام رسانه‌ها و خبرنگاران برای پوشش خبری جشنواره موسیقی فجر پیش رو منتشر شد که در آن هم وقتی به سامانه بامک نهاده نشده بود و تنها مرجع جهت ثبت‌نام همان سایت جشنواره موسیقی فجر معرفی شده بود که این

هم مصداق عدم یکپارچگی و رفتار سلیقه‌ای مدیران زیر مجموعه ارشاد است که نظم‌پذیری ندارند و ترجیح می‌دهند تعبیر خود را به هر شکل دلخواهی در اجرا اعمال کنند. به‌روری اکنون علاقه‌مندان پوشش خبری جشنواره موسیقی فجر بر وب‌سایت این فستیوال تا ۱۸ دی ماه فرصت ثبت‌نام دارند و انتظار کمی است اگر جشنواره موسیقی فجر نام و اسامی خبرنگاران و

لیلاموسی زاده

سال گذشته سامانه بامک، بانک اطلاعاتی موسیقی کشور، توسط انجمن موسیقی راه‌اندازی شد تا تمامی امور اهالی موسیقی در زیر مجموعه وزارت ارشاد تنها با ثبت در این سامانه مورد قبول و قابل رتق وفتق باشد. یعنی تنها مرجع ثبت‌نامی برای هر مراداتی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بیشتر به دستاورد آن‌ها سامانه به صورت یکپارچه صورت پذیرد. در این راستا انجمن‌های موسیقی در استان‌ها برای امور تصدی‌گری مسئولیت‌ها و همچنین مدیران برخی جشنواره‌های استانی از جمله گروه‌نوازی موسیقی فارس نیز این سامانه را مرجع ثبت‌نام معرفی کردند. در این سامانه برای تمامی